

Հայերէն, Գաղիերէն, նաեւ աշխարհագրութիւն,
իրւագիտութիւն, պալիսաբանութիւն, Թատրերգո-
ւթիւն, օգգապագութիւն, բուսաբանութիւն, զարգա-
ւթամաքանութիւն, գարակէօգութիւն, բանաստեղծու-
թիւն, ճայնական երաժշտութիւն, (կազէլ, սէմայի,
մանի) եւն, եւն, եւն:

Ուստի կը խնդրեմք ձեր մեծապատուութենէն որ բարեհաճիք ու այս զրուխ ուղեցնող, ականջ տըկարացնող, աչք խաւարեցնող հանդէսը փառաւորել:

Տնօրինութիւն վարժարանին:

Քննութեան օրը եկաւ հասաւ. դպրոցին սրահին պատերը ծածկուած են թուղթերով, ինչպէս գետինը դրացի տուններէն եկած ամռուններով:

Այս թղթերը զորս գծագրած են աշակերտք, որը կը ներկայացնէ աշխարհացոյց տախտակներ՝ որուն մէջ կերպարանաւորիս եղած է այս կիւղեղի աշխարհը, որը գծագրութիւններ քիչիքի քեշիքէ ուղեւազ սոյնէ, բան չունիս նէ նայէ. Տանձի ծառին վրայ շէճքալի մի կուգես, արմաւի տերեւներուն մէջէն փօրթուգալ մի կուգես, երկու պոչով կապիկ, չորս եղջիւրով կով, (Ինչ բեղմնաւոր երեւակայութիւն, բանաստեղծական է ամեն բան):

Սրահին մէջ տեղը մեծ սեղան մը. — Առաջին անգամ քննութեան եկողը կը կարծէ թէ կերակուր պիտի հանեն:

Հանդիսականք սկսան գալ, լեցուեցան սրահը ամռուններուն վրայ. ասդիէն վարժապետը մէյմը անդիի կողմը, մէյմը տղոց կողմը կը վագէր. «Ծօ տըղայք պատրաստ էք»:

— Այո՛, վարժապետ:

— Էյ ո՞ր դասը աղէկ գիտէք նէ ան առաջ պիտի սկսիմ:

— Աշխարհագրութեան դասը շատ աղէկ գիտենք:

— Էյ անանկ է նէ էն առաջ աշխարհագրութիւնը թող քննուի, պատրաստուեցէ՛ք:

— Յակոբ, չըլլայ որ վախնայով պատասխան տաս, դուն ամենէն յառաջադէմն ես:

— Այո՛, վարժապետ.

— Ո՛չ, վարժապետ, ես իմ դասերս ճուշտ ճուշտ գիտեմ վարժապետ. բայց վարժապետ, Խաղաղական Ովկիանոսը Ասիայի մէջն է, չէ՞ նէ Եւրոպայի:

— Ձէ ծօ՛, հոն ի՞նչ բան ունի . . . կայնէ նայիմ ո՛ւր կիյնայ . . . ո՞ր քաւա՞ւ . . .

— Վարժապետ եւեղըն քեզիկոյնէն չերեւոտար աճաւ:

— Ձէ ծօ՛, էյ հիմա տոտենը չէ, պէջի ան կըտորը քեզի չեն հարցուներ,

Ատոր վրայ վարժապետը սրահը կուգայ, անկէ զանգակ մը կը զարնէ, լռութիւն. զանգակ մը ալ քննութիւնը սկսաւ տէյի: Այս երրորդ զանգակին վրայ երաժշտութիւն (երաշտութիւն) մըն է կ'սկսի:

Առաջին ճառը զոց ընող տղան պատրաստուեցաւ, «բարձր տեղ մը»:

— Աժող մը դնենք:

— Աւելի բարձր:

Ու սկսաւ կարդալ իր ճառը:

Ազնուաշուք տիարք եւ տիկնայք.

Այսօր լեզու ու ուսմունքս աւարտած ահա ձեր առջեւ այս շքեղաբանդակ հանդիսիս մէջ, իր ուսմանց նախախաղիկները կը մատուցանէ իբրեւ համապարտ եւ սրտաշարժ կարկանդակ:

Այո՛, այո՛, մեր ալ ունեցած ենք Մեսրոպներ, Սահակներ, հանդիսականներ. Մաշտոցներ, քերթողներ, փիլիսոփաներ. (ժանր ծափահարութիւն):

Այս միջոցին զանգակ մը զարնուեցաւ, աշակերտները նստած տեղերնուն ոտքի վրայ ելան ու խիստ ծիծաղաշարժ երգ մը երգել սկսան եւ բոլոր հանդիսականները խնդացուցին:

Խնդացէք, ցնծացէք ձերք պառաւք համայն,

Գացէ՛ք պօռացէ՛ք փողոցին օրքա՞ն

Ահա մանկերտին կ'երթայ ի դամբան.

Չգելով ետին եէսիր աշնանան:

Մեր վարժարանները յուսատու

Խաղան խնդան իրիկուն առտու,

Յիշո՛ց, հայհոյանք, խօսք կծու թուծու.

Գպրո՛ցն է անոնց միշտ համարատու:

Երգը լմնցաւ զանգակին ձայնով, այն ատեն նոր զանգակ մ'ալ զարնուեցաւ, ու քննութիւնը ըսկըսաւ, ըսին:

Հանդիսականները ամենը մէկէն ոտք ելան ու «Այ ատենը ուշ է երթանք, ճառն ու երգերը երկան քշեցին իրինկուն եղաւ» ըսին, ուստի եւ մեկնեցան, եւ քննութիւնն ալ ամսու գլխուն մնաց:

ԳԱՏԸՆ ԻԼԷ ՄԱՏԱՄ

(Շարունակութիւն 48 քիւէն եւ վերջ)

— Նիշիւն երեքէյի յոյսատաւըն, օլմասա տէֆ էտէլիմ կիթսին:

— Սէն աէ եօլ վերմէնին սըրաւընը՞ մը պուլտուն, պուլ ագչամ օ գատար միսաֆիրէր կէլէճէք՝ խըզմէթի քիմ էթսին:

— Էօյլէ իսէ օ գատար ինճէսինի արամայըպ պիր ազ տա գաթլանմալը. ծօ՛ Վարդան, սօղազ դարուսուտու զըրայօրլար տույմայօրսըն, կիթ պազ քիմ տիր:

Վարդան ախպար. — Ատամըն պաշընա ախկըլ դօ-

յարկա՞ր մը, ըսելով զնաց դուռը բացաւ: Եկողը դեր-
ձակուհին էր. ծառան հարցուց:

— Քիմի իստէրսիւզ:

— Մատամ գալգա՞ր մը:

— Չօխտա՞ն, զատան զարանըղուն զալխար, ախ-
շամա զանտար պաշըմըն էթինի եէր:

— Մատամա սէօյլէ քի տիւն մօտիսթրայա սապահ
պիզտէն կէշէրսէն պիզէ օղրա շարգա իշին լաղըրտըմ
վար տէմիշին տէ:

— Վարդան աղբար պաշ իւսթիւնէ ըսելով վեր հ-
լաւ, հւ:

— Պիր դարը կէմիշ, տէտի քի տիւն մօտաւի
թրամիայտա սօղըրամը, սապահ պիզտէն կէշէրսէն, շար-
լախ իշին լախըրտըմ վար տէմիշին:

— Ծօ սայըզըլօրսըն նէ հաբըյօրսըն:

— Հէյ տէր Աստուած տիւ ողորմիւ, նիշին լախ-
կըրտի տղնամաղըզ, ահա նէ քի տէտի իսէ օնու տէյօ-
րուխ:

— Ծօ հայտէ կիթ աշաղքի դարը քիմ իսէ հօգարը
շաղըր:

Վարդան աղբար այս հրամանը կատարելով մօտիս-
թրան վեր ելլելով բարեւ առաւ:

— Հա, սիզմիսինիզ մատմաղէլ, վայ հայվան դա-
ֆալը ուշադ, էֆէնտիմ հիշ լաղըրտը աղնատամաղ քի,
շարգա իշին կէլաինիզ ամա զտնէթ էթտինիզ, պու-
կիւն աղշարը չըգաճաղըմ, պէն սիզէ կէլիրիմ:

— Բէք էյի մատամ, էօյլէ իսէ չիմսիլիք ատիէօ:

— Օ բըվուառ մատմաղէլ:

Վիշէն աղա Վարդան ախպարը կանչելով ըսաւ՝

— Սէօյլէ պազալըմ, սպընը պաշընա ալըս չուսուն
չուրասընտա ատամճըլայըն օթուրաճա՞գմըսըն:

— Կուրպան օլամ աղա, պանս նէ տէրլէրտէ տէ-
սինլէր ամա թաթըլ տիւ օլմալը, իշթէ օ վախկըթ աթէշ
կիմի չաղըլըրմ:

— Հէօտիւկ, պիր տէ թաթըլ տիւ իստէյօր:

— Վերօն, չիմտի մինասէպէթի վար մը պու լաֆ-
լարըն, հայտէ ծօսէն տէ աշաղա կիթ տէ իշինէ պաղ:

— Էյ չիմտի, պու ատամ օլտու տէյի պէլլէյօրսըն:

— Նէ հաթայըմ նօնօմ, աչըզ կէօզլիւշիւ կէթիրէ-
լիմ տէ խըրաղըլը մը էթսին:

— Աման, պիւմէմ, արթըզ պու ուշադ տէրտինտէն
պիզի հէմէն Ալլահ դուրթարսըն ըսելով Տիկին Վերոն
իւր արդուզարդն ընելով գերձակուհւոյն երթալու համար
փողոց ելաւ:

ՀԻՄԱԿՈՒՍԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Քանի որ ամառ մտած ենք, պարահանդէսներու
դոնները գոցուեցան, սուարէները դադրեցան, պարասէր-
ները կշտացան, ինջոյքները վերջացան, հարուստները
գեղ ելան, աղքատները տունին վերի յարկը ելան, գի-
նուկները սթափեցան, նշանուած աղջիկներն Ս. Սարգսի

պոսկին մնալուն վշտացան, վերջապէս հանէնտէները
մանի կանչելէ ձանձրացան. հիմալ կնիկ էրիկ մարդ ի-
րենց բաներնուն գործերնուն զբաղած գիշեր ցորիկ
կ'աշխատին ու կը տատին, օրական պարէնին ճարելու
եւ հանդիստ ապրելու համար:

Ասոնց առուտուրին մէջ կռիւ մը վեճ մը ծագելու
ըլլայ, առանց դատարանի դիմելու, դատերնին իրենք ի-
րենց մէջ կը լմնցնեն, պակասութեան մը մէջ զանուոյր
քանի մը օր եօլուզ կ'ըլլայ եւ ֆալիմէնթօ ընողը պու-
ճախ մը կը նստեցնեն: Ասկէց զատ ինչպէս ուրիշ ար-
հեստներ նոյնպէս այս արհեստն ալ իւր կանոնները ունի,
լանկընէի մէջ թուղթ բացողը երեք անգամ չվատկած
ժողովուած սաակը չկրնար վերցնել. վէնթէօնի մէջ թուղթ
տուողը քսանըմէկ բացողին պէտք է կրկինը վճարէ եւ
թուղթերը ձեռքէն թողու. պաքարայի մէջ էհալիթէ
պատահած ատեն պէտք է որ թուղթերը փոխուի, ֆոա-
օնի մէջ սէյլէվա դացող մը եթէ տուպլէի հանդիպի, իս-
կոյն էնֆուէնցայէ կը բռնուի, պէզիքի մէջ 1000էն 4500ի
դացողի մի դիմացը մարդ կը ճաթի: Այս կանոններուն
զանցառութիւն ընողը վարկը եւ համարումը կը կորսն-
ցընէ: Այս առուտուրը սովորաբար հարուստներուն տու-
ները գիշերային այցելութեանց մէջ կը դառնայ, ինչպէս
որ երէկ չէ առջի գիշերը Տաիտիւտիւկ Խօղու Պարսամ
աղային տունը կնուէրի գացած էինք, ուր բաւական
բազմութիւն մը ժողուած գտանք եւ հաղարումէկ թէ-
մէնինքերէն վերջը հետեւեալ խօսակցութիւնը բացուե-
ցաւ:

— Միւսիւ Ժօրթ, պու կիւն բիացա գաշա՞մ, գա-
փանտը:

— Սօն գամբանատա վէրալվէնտէն էնիյօրուտուօմ
24—19 փարա ալըճը վար ըտը:

— Եաղըք, իքի պին թանէ իսթիւանսըմ վար իտի
պօշ եէրէ գաթատըմ:

— Էյ նէ չարէ, հէփիմիզ տէ էօյլէ:

— Օ տէյիւ ամո թաղական մէսէլէսի նէ՞րլէրտէ
գալտը:

— Աման Բէթրի, կէնէ պաշլամայըն թաղական լա-
ֆընը աշմայա, սյըրը սըղըլըրըզ:

— Նէ՛ հաթալըմ մատմաղէլ, սիզ օրտա այրը բառ-
թի օլմուշտունուզ, պիզէ տէ պէրիտէ պիր լաֆ յաղըմ:

— Արթըզ օ սիզին թաղական լաֆ տա պարթի օլ-
տուն, պաշգա լաղըրտընըզ հօզ մու:

— Էլմօն տուտու պու սէնէ հա՞նկը քէօյէ չըգմայա
ֆիքրինիզ վար:

— Շիտակը պիւմէյիզ ամա, պիզիմ հաճի աղանըն
ֆիքրի Պօյաճի գեղէ կիթմէք տիր, ղէրէ պիզ ամէն իժիր
օրատա ալըշաղդ արթըզ, էյ հալսսը տա փէք կիւզէլ
տիր:

— Աման գըզգարտաշ, արթըզ օ Պօյաճը քէօյիւնիւզ
տէ եէրինտէ գալտըն. պիր շէնլիյի հօզ, պիր կէօրիւշիւ-
լէճէք՝ ֆամիլեա պուլամաղսըն, հէլէ օ քէօյիւն ճօվէնօ-
լարը, ցուցանք շէյ, պիր էյլէնէճէք սէյիր հէրի հօզ,
քէօյլէրին էն պայաղըսը արը: Վանքտա օթուրտան տա-
հա էյի տիր:

— Մեղայ, սէն տէ Դաթինքօ տուտու, նի՞շին էօյ-

լէ օլսուն, Բոռումուզուն անլումանլըզը պիր հէրտէ հօր:

— Արթըզ չու պէշ ալթը աղաճըն խամինէ դօրու տէրսէնիզ, բէք կիւլէճէյիմ թուլթար, պիզիմ պաղչէնին աղաճլարը օնտան չօզ տուր:

— Հեռու ըլլայ, անինչէնի լեզու, զահէր սանա ճուզապ հէթիշիր:

— Թաղուկ, սի՞զ հանկը քէօյէ չըզաճագսընըզ:

— Աղապամ պու սէնէ Պէօյիւքաէրէտէ էվէր բահալը տըր տէյի, Ատայա պիր Ֆիքիրլէնիօր, հէմ տէ ճահրմ, էրքէքլէրիմիզ տէ գօլայլըզ օլուր: Բասգալ պանա պիր սիկառ հափ:

— Բառոօն մատմաղէլ, թիւթիւն բահայա չըգալը, սիկառ իզրամ էտէմէյօրում:

— Ճօշմա Բասգալ, ճօշմա... չունտան պիր սիկառ վէր տէտիւմ... հաթըրնտա՞ տըր:

— Էօյլէ՞ մի... հօշունտու:

— Ախպար, սահաթ տէօրտիւ պուլտու, չու պօշ լազըրտըլարը ֆէրաղաթ էտին տէ առամճըլայլըն քեաղըտա պաշլայլում:

— Էյի տէտին Անտոնիկ, պիր լաֆա պաշլանտը՞ մը, արթըզ սօնու կէլմէզ, բանգայը գուռուն տա հէփիմիզ էլէնէլիւմ:

— Այա խօսքին վրայ անմիջապէս թուղթին պանգան մէջտեղ բերուելով, խաղի թուղթերը հանեցին եւ կնիկ էրիկ մարդ բոլորտիքը ժողվուելով սկսան առուտուրի:

— Խաղը չսկսած, միւսիւ Բէթրին ոտքի ելլելով խաղացողներուն իմաց տուաւ որ այս պանգային գործը կանխիկ է, անանկ անցած գիշերուան պէս, կուզեմ կուզես կուզէ՞ (անկատար) կուզէի, կուզէիր, կուզէր չպիտի ըլլայ:

— Գրաբառ դաւակ, օնու սէօյլէմէյէ հաճէթ հօզ, սէն քեաղըտարը գարըշտըրմայա պազ:

— Պազըն փէշին սէօյլէյիմ, եարըմ մէճիտիյէտէն զիյատէ թուլթամ, հայտէ պաշլայօրում, հազըրմսընըզ:

— Աճէլէ էթմէ գարտաշ, Բուզիկ, պիր իւլլիւլին վա՞ր մը:

— Գաթինտէ վար օնտան ալ:

— Տուտու, վրադ մէճիտիյէ մը ունի՞ս:

— Քէօրնամ օր չունիմ:

— Պօշ լախըրտը պէտք է՞. հիմա կը վասակիմ կուտամ:

— Ծօ խաչոր չունիմ, զահեր քեզի ճուրի ծան կուգայ կոր, երեք ամիս է խամուլէն փարա մը առած չունիմ:

— Հաճի տուտու պաճախ մը ունի՞ս:

— Պաճախ չունիմ ամա աղջիկ կուզես նէ տամ:

— Գրիգորը կուզէ կոր անոր տուր:

— Գըզ գագանըր, պէյ գայըպ էաէր:

— Ույ, աս ինչ քէօր թալէհ ունիմ, իրիկուընէ պէրի է պիր տիւզիյէ կուտամ կոր:

— Էյ ուզաթարն արթըզ, պօւ նէ թէրսիք պէ, չաքա մաքա տէօրթ լիրա կիթտի:

— Ալ հերիք է, Մարտիկ, իս տող մի հաներ, ի՞նչ ես հասկցեր տա նալլէթ օյինէն, հեռու ըլլայ:

— Գնա բանդ կ'ըսեմ կոր, քանի կը զրուցես կոր նէ

տահա պէթէր թէրս կ'երթայ կոր:

— Ծօ պարէ քիչ դիր քի ամէնը մէկտեղ չերթայ:

— Օ՜ֆ... պու գարը պէնի չըտըրաճագ պէ:

— Վույ հիմայ խելքիս կուգայ, ճեպը պարպեց:

— Նի՞չին խըրսլանըյօրսընըզ, էզսաքերթ տուտու, օնլար պիր ալըրլար, պիր վէրիւլէր, սաղըն եիւրէք թիւքէթմէ:

— Բա, նէսի՞, ազլամտան պէրի մէկ ծանի վէրիյօր, հիչ ալաղընը կէօրմէտիմ, մեղայ:

— Բէք պօշ չէյ գարտաշ, նէրէյէ գօնսամ գայպ էտէճէյիմ, Ժօռթտան իքի մէճիտիյէ ալտըմ կիթտի. Բասգալտան եարըմ լիրա ալտըմ, օնու տա վէրտիմ, էյ պէնտէ վար ըտը, պու ազլամ սյազըրը գարըմ տէօնմիւշ, արթըզ օյնամայաճաղըմ:

— Էֆէնտիմ հէփինիզ գայըպ էթտիք լտէյօրսընըզ, մասատա պիր չէյ հօզ:

— Կօզմի, էլտէն պիր լիրա պանա էօտիւնճ վէր:

Շարունակելի

ԴԱՍՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ԵՒ ՖԱՆԷԼԱ

Ընթերցողք այս խորագիրն կարդալով թերեւս իրենք իրենց հարցունեն թէ՛ դաստիարակութեան խընդիրն ի՞նչ վերաբերութիւն ունին ֆանեղայի հետ. բայց երբ հետեւեալ պատմութիւնը կարդան՝ պիտի համոզուին թէ՛ դաստիարակութիւնն ի՞նչ մեծ դեր կը խաղայ ֆանեղայի մէջ:

Պատենք:

Մալրաքաղաքիս վաճառականներէն մին իր գործին պատճառաւ, կ'ստիպուի քանի մը օր Իզնիմիտի կողմէրը անցունել:

Շարաթ իրլնիկուն մը, եկեղեցին կ'երթայ եւ դասը կը մանէ, բայց նկատելով որ հոն դասին մէջ միայն քահանայք եւ զպիրք կը կայնին, կ'որոշէ գասէն դուրս ելնել՝ երբ դիրուկ քահանայ մը կը հրաւիրէ զինք. իբրեւ հիւր քովը կայնելու, եւ իւր հրաւէրը կ'ընդունուի:

Հիւրն Յայսմաուրքի ընթերցումէն օգուտ քաղել ուզելով կը փափաքի անդույն վարժարանաց վրայ տեղեկութիւն առնել:

— Տէր հայր, կը հարցունէ. դաստիարակութիւնը հոս ի՞նչ վիճակի մէջ է:

— Փառք Ասաուծոյ, շատ աղէկ է. (Որպէս թէ վարժարանին քէյֆը հարցուած ըլլար իրեն):

— Ի՞նչ ուսում եւ ի՞նչ գիտութիւն կ'աւանդուի:

— Բաւական բաներ կ'աւանդուին կ'արծեմ:

— Որչափ աշակերտ կան:

— Պոտոյ մէջ աղէկ ֆանէլա կը գտնուի մի՞, այս տարի սաստիկ ցուրտ ըրաւ:

Քահանային խօսակիցն մէկէն ի մէկ այսպիսի հարցում մը անպատեհ համարուելուն համար կը կարծէ թէ սխալ հասկցած ըլլայ, ուստի եւ կը շարունակէ իւր հարցումները:

— Տէր հայր, որչափ աշակերտ կայ ըսինք :

— Զիւնքի կը տեսնուի կոր ա', չիշման ըլլալուս համար տէյմէ ֆանէլա չը յարմարի կոր ինծի :

— Ատոր վրայ վերջը կը խօսինք . . . վարժարանի խօսակցութիւնը չարունակենք . ո՞րչափ է ըսինք ամեն նուն թիւը :

— Տասերկու հատ էին :

— Մեծ թէ փոքր :

— Առաջ մեծ էին, բայց վերջէն պզտիկցան :

— Մեծերը ի՞նչ եղան :

— Պզտիկցան . քանի լուացուեցան նէ՞ քաշուեցան :

— Ի՞նչ կ'ըսէք տէր հայր, լուացվելով քաշուիլ ի՞նչ ըսել է չեմ հասկնար :

— Էօրկիւն աղէկ չըլլար նէ՞ կը քաշուին էֆէնաիմ :

— Աշակերտներդ էօրկիւն էն ճանրմ, ի՞նչ կ'ըսէք :

— Ես ֆանէլաներուս համար կը խօսիմ, դուք աշակերտներու համար կը հարցունէք կոր . կ'աղաչեմ, ըսէք աղէկ տեսալը ո՞ւր կը գտնուի, ամառուընէ առնեմ նէ՞ աժան կըլլայ զաննըմտա :

— Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով, կը պատասխանէ . հիւրը տեսնելով որ քահանան աւելի կը փափաքի իւր ֆանէլաներուն վրայ տեղեկութիւն առնել քան թէ՞ դպրոցներուն վրայ ծանօթութիւն տալ :

— Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով հէ՞ է՞ :

— Այո՛ :

— Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով . Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով :

— Ըսել է որ վարժարանները . . .

— Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով . շատ լաւ . . . Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով :

Քահանան կը շարունակէ այս հասցէին սերտելը մինչեւ այն ատեն՝ երբ իմաց կը տրուի իրեն որ « Համբարձի զաչս իմ » ն սկսի :

Քահանան որ խելքով մտքով Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով գացեր էր . Դրակալին առջեւ կ'երթայ եւ համբարձիին շարականը կ'սկսի կարգաւ այսպէս . . .

— Բերայ Թէքքէ . . .

— Ինչ կ'ընես կոր, խնդեցա՞ր . . .

— Իլերինս ուստի եկեցցէ ինձ ֆանէլա . . . չէ . . . օղնութիւն . . . չէ՛, չէ՛, ֆանէլա . . .

Բարեբաղդաբար քահանայն համբարձին կը կարդար այն ձայնով՝ որով կը սերտէր, Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քովը . այսինքն այնպիսի ձայնով՝ որ միայն քովիններէն կը լսուէր . ուրիշ քահանայ մը յիշեալ շարականը սկսեր էր արդէն :

Ահա ընթերցող, քահանայ մը որ թէպէտ եւ սրտով եւ մտքով շատ բարի կրնայ ըլլալ . բայց, դաստիարակութիւնն իւր ֆանէլային մէջ կը փնտռէ :

Այս յօդուածը լիցուցած եւ տպարան ղրկած էինք երբ Իզնիմիտէն մէկն եկաւ մեր սենեակին եւ իմացուց թէ՞ ղեւ ամենայն հաստատամտութեամբ կը սերտէ եղեր եւ իւր սղոցն ալ կը սորվեցնէ եղեր թէ լաւ ֆանելան՝ Բերա, Թէքքէ փողոց, Պէյքըրի քով կը գտնուի :

Կը կարծենք թէ՞ այս Պէյքըրի ով որ է նէ . պիտի բարեհաճի իւր լաւագոյն ֆանէլաներէն տուգինա մը մեզի ղրկել, որովհետեւ կերպով մը իրեն քով շատ ֆանէլա գտնուիլը ծանուցած եղանք հասարակութեան :

ՈՄՆ

Զ Ո Ւ Ա Ր Ճ Ա Լ Ի Փ

ԱՄԵՆ ՄԱՐԴ ԻՐ ՄԵՌԵԼԸ ԿՈՒԼԱՅ

Հարուստ ծերուկ մը իւր հարստութեան ամենամեծ մասն զանազան բարեգործական հաստատութեանց կտակելով՝ օր մը իւր միակ որդին կը կանչէ եւ կտակագիրն ներկայելով կ'ըսէ անոր ,

— Ահաւասիկ որդեակ, իմ կտակագիրս եւ վերջին կամքս այս է , անշուշտ դուք եւս հաճութեամբ պիտի ընդունիք զայն եւ յանձն պիտի առնուք հակել անոր անթերի գործադրութեանը, այն պատուաւոր անձանց հետ որ կտակակատար կարգած եմ ինձ :

— Ախ հայր, գոչեց տղան լալով եւ կտակագիրն գետնը նետելով, դուցէ տակաւին քիչ մը ատեն եւս ապրիք , բայց այժմ կզգամ թէ այսօրուընէ մեռած էք դուք ինձ համար, բայց եթէ այդ եզծէք , այն ատեն թէեւ իրօք մեռնիք ալ այսու ամենայնիւ յաւիտեան կենդանի պիտի մնաք ինձ համար :

Անշուշտ աս ալ իր մեռելը կուլայ :

* *

Վաճառականին մէկը այս օրերս բաղնիքը գտնուած ատեն լուր կը բերին իրեն թէ իր գրագիրը փախեր է : Մարդն առանց վրան զրուիլը շտկելու՝ չիտակ մաղազան կը վազէ , եւ քասան բանալով տամլայի կուգայ , մէջը ստակ մը չգտնելով, եւ կ'սկսի մազերը փետտել . նոյն միջոցին տանը սպասաւորը կը հանի եւ տէրը առանկ յուսահատական վիճակի մէջ տեսնելով ,

— Ի՞նչ կայ, տէր իմ, կ'ըսէ, ինչ էք եղեր :

— Տահա ի՞նչ պիտի ըլլայ, գրագիրը ստակներս կողուպտեր, առեր, ու փախեր է :

— Ուրիշ բան մըն ալ կայ, տէր իմ :

— Ի՞նչ, ուրիշ բան, ըսէ նայիմ որ ալ ինքզինքս սպաննեմ :

— Տէր իմ, տիկինն ալ հետը փախեր է , առնը մարդ չկայ :

— Է՞հ, կ'ըսէ այն ատեն վաճառականը շտկուելով, իրոս մնասրափը տեղն է , ես ալ արդէն կնիկս գլխէս տեղ ընել կուզէի, ու մէկ ճարը չէի գտներ կոր , ալ հիւմա պիշանցօս տեղը գտաւ, քէտէր ընելու բան չ'մնաց :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրն այս շաբաթ աչքելեց նախա-
րարաց, ի մասնաւորի Բարձր. Մեծ-Նպարքոսին, եւ Բարձր.
Յարութիւն փաշայի հետ ալ երկար խորհրդակցութիւն
մը ունեցաւ :

— Երէկ առաւօտ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ մէջ
ի ներկայութեան Ս. Պատրիարք Հօր, պատկազրութեան
խորհուրդն կատարուեցաւ Ազնուաշուք Գառնիկ Էֆէնտի
Կիւլպէնկեանի ընդ Համեստափայլ Օրբորդին Անանովի :
Արարողութիւնն իւր պարզութեան մէջ չառ հանդիսա-
ւոր եղաւ, ներկայ էին Հայ երեւելեաց ընտիր բազմու-
թիւն մը, Երջանիկ եւ բարեբաւարի կեանք կը մաղթենք
երկու ամօրներն երուն :

— Պետական վարժարանները ընդունուելու համար
որոշեալ 25 տղոց տասն Մէտրիֆի պաշտօնատունն զըր-
կուեցան ի քննութիւն, ասոնք Սուլթանիյէ վարժարանն
պիտի ընդունուին :

— Անցեալ Ուրբաթ գիշեր Բերայի Հայ-Հոովմէա-
կանաց Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին զողեր մանելով
աւագ սեղանի վրայ գտնուած աղամանդակու խաչ մը
եւ երկու քրոջի արմէքաւոր մասերը գողցեր են : Գո-
ղութիւնը քննուելով հասկցուած է թէ եկեղեցիին մէջ
գտնուած փոքրիկ սանդուղի մը միջոցաւ սեղանին եւ
տեւի կողմէն վեր ելած է դռն եւ այս օճիրը գործած :
Որովհետեւ եկեղեցւոյն բակի դռները բացուած չէին
եւ ոչ իսկ բռնաբարուած, միայն թէ պահարանին աւագ
խորանին կողմը դասին դռնը իւր իսկական բանալիով
բացուած եւ բանալին ալ վրան ձգուած գտնուած է : Այս
բան յայտնի կը ցուցնէ թէ գողութիւնը կատարուած է
ներսէն եւ թէ արտաքին որ եւ է հետք մը չկայ : Բըն-
նութիւնը յառաջ կը տարուի :

ՃԵՐԻՏԷ

— Այս տարի Կայս. Բժշկական վարժարանի քաղա-
քային ճիւղէն չըջանաւարտ հայ ուսանողներն են. Աւե-
տիս Յակոբեան, Երուանդ Թաչճեան, Մկրտիչ Բարա-
ղամեան, Մատթէոս Մովսէսեան, Ղուկիանոս Յովհան-
նէսեան Էֆէնտիք. ասոնցմէ Տքդ. Երուանդ Էֆ. Թաչ-
ճեան Ազգ. Հիւանդանոցի ներքին բժիշկ կարգուած է :

— Դոնութեամբ կը ծառայանում թէ Ֆրանս. Կա-
ռավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի ասպետութեան աս-
տիճանը շնորհեց ի Բարիդ Տքդ. Միհրան Քէմհաճեանի,
«Կ. Պոլսոյ մէջ միջրոպագլխական աշխատանոցի մը հաս-
տատման աջակցելուն ի վարձատրութիւն : »

— Քէմախէ կը զրեն թէ վիճակին 14 գիւղերուն մէջ
600ի չափ կարօտեալք կան եւ կը խնդրեն որ անյապաղ
նպաստ զրկուի անոնց :

— Մալաթիոյ առաջն. Տեղապահ Տ. Ստեփան քհն.
եւ Դաւառ. Ընդհ. Ժողովոյ, Կրօն. եւ Քաղաք. Ժողովոց
անդամք կը խնդրեն Ս. Պատրիարքէն որ տեղւոյն Ս. Լու-
սաւորչայ վանուց մէջ Որբանոց մը հիմնեն, որպէս զի
որբերն օտարներէ չյտիչտակուին, այլ ազգային հաստա-
տութեան մէջ դաստիարակուելով եւ ազգային-կրօնական
կրթութիւն ասանալով զարգանան :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆՈՑ ԵՒ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՏԸ

Սամբառն ծովակալ եւ Շաֆթըր զօրավար ցամաք
ելան Սանդիակօի մօտ եւ ապստամբապէտ Կարսիայի
հետ խորհրդակցեցան :

— Շատ կատաղի եղաւ այն ճակատամարտ, որոյ
հետեւանքն եղաւ Մալապոնի գրաւումն ապստամբաց
կողմէ : Սպանիացի Մոնէ զօրավար սպառնաւեցաւ :
Բնիկ զօրքերն թշնամւոյն կողմն անցան : 500 Սպանիա-
ցիք անձնատուր եղան : (Փիլիպպինք) :

— Ամերիկեան մարտանաւք սկսան ուժակոծել Պաշ-
տըրի նաւահանդիստը, Սանդիակօի արեւելեան կողմն :
Այս միջոցին Քուպացի ապստամբք եւս ետեւի կողմէն
սկսան յարձակում ընել : Սպանիացիք նահանջեցին, եւ
ամերիկեան փոխադրանաւք չոգեմակոյլնիւրով ցամաք
զօրք հանեցին կանոնաւորապէս :

— 3000 զօրք, որք Ամերիկեան արշաւախմբին յա-
ռաջապահ գունդը կը կազմեն, Սանդիակօի մօտ ցամաք
ելան : Ամերիկեան մարտանաւք ծովէն եւ Քու-
պացի ապստամբք ցամաքէն կ'աշտպանէին զօրաց ցա-
մաք ելնելը : Փոխադրանաւուց մեծ մասը մեկնեցան
Սանդիակօէ :

— Պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ
հակառակ Սպանիացւոց կատաղի դիմադրութեան, Ամե-
րիկացիք կրցան ցամաք հանել իրենց դինուորներուն ա-
մենամեծ մասն ի Բուշդա Պէրրաքօ՝ Սանդիակօի արեւե-
լակողմը : Ծովակալ Սէրվէրա եւս իր տորմիդին նաւազ-
ները ցամաք հանեց Սանդիակօի պաշտպանութեան զօր-
ծակցելու : Սպանիացւոց կացութիւնը չառ տագնապալի է :

— Կը կարծուի թէ Զօր. Շաֆթըր Ուր. (երեկ) պի-
տի յարձակի Սանդիակօի վրայ :

— Երեսուն փոխադրանաւ զօրք եւ ուղւամթերք
կ'առնուն ուղղակի Բարդօ Բիքօ ասանելու համար : Այս
չոգեմակներու մէկ մասը Անդլիացիներէ գնուած է :

— Քայմանէրայի բնակիչք քաղաքին ամէն կողմն
իւղով յարգ սփռեցին, Ամերիկացիներուն ներս մտած
ժամանակ քաղաքը կրակի տալով փախչելու համար :
Ծովախորշին մէջ գտնուող սպանիական թնդանօթակիր-
ներն ալ զիւրավառ նիւթերով լեցուեցաւ կրակի տալու
համար, որպէս զի Ամերիկացիներու ձեռքը չէյնայ : Տեղ-
ւոյն ժողովուրդն սպաննուած ջորիներն ու ձիերը կ'ու-
տեն :

— Վերջին լուրերուն նայելով, Ամերիկացիք կը
պատրաստուին ամենէն սրընթաց մարտանաւերով յար-
ձակիլ Սպանիոյ ծովեզերաց վրայ : Ասոնք 24 մղոն ա-
րադուրեամբ պիտի երթան, եւ Սպանիա երթալու եւ ան-
կից Ամերիկա դառնալու համար պէտք եղածին չափ ա-
ծուի պիտի ունենան :

— Ֆրանսա եւ Ռուսիա եւրոպական չղաչիճներուն
հետ բանակցութիւնները կը շարունակեն Սպանիոյ եւ Ա-
մերիկայի միջեւ հաշտութեան կնքման համար :

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԳՈՒԼԱ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

— Թո՛ղ դայ, եկո՛ւր, տղա՛ս, եկո՛ւր ներս, ըսաւ պարոն Կիրգա, ահա յայտնի նեղագնեղով բարեկամը որ այնչափ պէտք ունէր այն զիշերն առանձին խորհրդակցութեան:

Պարոն Սուչօ վեր ելնելով սենեկին ճրագը վառեց եւ մեզ արդէն ծանօթ սենեկին մէջ գտնուեցան. բայց Գուլա այդ սենեակը մտնելով ապշած մնաց, որովհետեւ ամենեւին չէր յուսար այդ խլիլիկ տան մէջ այդչափ ճոխ կահ կարասի մը գտնել: Ձեռքը՝ անկիւնը դրուած թիկնաթոռի թաւշին քսելով զայն լաւ մը փայփայելէ վերջ հոն նստելով կծկեցաւ եւ դէպքերուն սպասեց, առանց զաղըրելու դիտելէ իւր չորս կողմը եւ երկու բարեկամաց շարժումները:

Երբ երկու բարեկամք սեղանին առջեւ դէմ առ դէմ նստան, նախ մէկ մէկ սիկառ պրօքեցին, առանց եւ ոչ իսկ բառ մը արտասանելու. ապա սկսան լսիկ մնջիկ իրենց սիկառաները ծխել, աչքովն անոր արձակած ծուխին հետեւելով եւ ամենեւին իրարմով չզբաղելով:

Քիչ ատենէն Ահարոնի սիկառն աւարտելով, իր ներսը տիրող զբաղման մէջ փոքր ինչ սթափելով, իր բարեկամին ըսաւ.

— Մեր շուրջը տեղի ունեցած գէպքերուն համար առանձինն խորհրդածութիւններ օգուտ մը չեն ունենար, կարծեմ, պէտք է որ միասին խորհինք թէ ինչ ընել պարտիք մեզ դէմ մաքառողներուն հանդէպ:

— Մեզ դէմ մաքառողներուն . . . միթէ քանի՞ թշնամի ունինք, բարեկամ:

— Իրաւ որ ճիշդ թիւը չգիտեմ, բայց մեր երկուքին ալ կեանքը խորտակող թշնամիներ ունենալնուս վրայ ալ ամենեւին կասկած չունիմ:

— Ա՛, Տոմա, իրաւունք ունիս, ապիրատները, իմ ամբողջ կեանքս արիւն, արցունք հոտեցնելով չգոհացան եւ կը փափաքին քու կենացդ միակ զրաւականն ու նպատակակէտն ալ քեզմէ կորզել. ա՛խ, որչա՛փ դառնութեամբ լեցուած է այսօր հոգիս, բայց . . . գոչեց Կիրգա անմիջապէս ոտքի ելնելով եւ աչքերը բարկացայտ ու հրավառ, ձեռները պրկուած եւ կոռւփները սեղմած սկսաւ սենեակին մէջ վեր վար չրջիլ եւ շարունակել, բայց, թող զոգան ինձմէ այդ վատչուէրները, սոսկալի կերպիւ վրէժս պիտի լուծեմ իրենցմէ, իմ այս փափաքս ալ վաղ ընդ փոյթ պիտի կատարուի:

— Հանդարտէ, Ժագ, ինչո՞ւ պարապ տեղը ջիղերդ կը գրգռես, հանգարտ նստինք եւ խօսակցինք ի՞նչ կայ,

ինչ եղաւ, ինչո՞ւ ինձի չես իմացներ, կը տեսնես որ երկու ժամէ ի վեր հոգիս ուզես պիտի աւամ բերնէդ բառ մը կարենալ կորզելու համար:

— Ո՛հ, իրաւունք ունիս, շատ ապերախտ գանուեցայ քեզ նկատմամբ, կը ներե՛ս, սիրելի բարեկամս:

— Արդարեւ չեմ հասկնար թէ ի՞նչ կ'ըսես, ի՞նչ կայ ներելու, կը տեսնեմ որ քեզ պատահածը պատմելու անդ, ինձմէ ներողութիւն խնդրել կուզես:

— Երբ կը մտածեմ թէ քու ճարպիկութեանդ շնորհիւ հազիւ մեր ձեռքն անցած էր քու թշնամիդ որ կարող էր նաեւ մեզ յայնձնել իմ թշնամիս եւ ես միակ պատճառն եմ որ քու խօսքերուդ չանստով այն սքանչելի ծրագիրդ վեր ի վայր յուզեցի. ո՛հ, գիտեմ յանցանքս, բոլոր քամահրանացդ արժանի եմ. բայց կ'երդնում որ այսուհետեւ ինչ որ ալ ըլլայ քու տալու խորհուրդներէդ երբէք չպիտի չեղիմ: Հիմա պատմեմ քեզ այսօրուան եղելութիւնները եւ ապա կը խորհրդակցինք թէ ինչ ընել պարտինք:

Եւ սկսաւ մի առ մի եւ մանրամասնաբար նկարագրել իր այն օրուան Արոն Նիսիմի տուած այցելութիւնն, Գուլայէն իմացած անցքերը եւ հուսկ ապա Պետիկի վարձած բնակարանին մէջ տեղի ունեցած այն անակոնուելի հանդիպումը:

Օհան ամենեւին չընդմիջեց զինքը, բայց իւր դիմադրերը կը յայտնէին թէ հոգեկան մեծ պայքար մը տեղի կ'ունենար իր ներսը: Մենակեացն հատկապէս ձայնով մ'աւարտեց իւր պատմութիւնը եւ սկսաւ յորդ արտասուք թափել, բայց Օհան ամիջապէս իր վիզը փափրկելով, զինքը սեղմեց իր սրտին վրայ եւ մեղմիւ համբուրեց զայն:

— Մի՛ վնասիր, բարեկամս, արտասուելը տկարութեան նշան է, մինչդեռ մենք հիմա ամէն ատենէ աւելի մեր կորովին պէտք ունինք, գերադոյն վայրկեանն հասած կը կարծեմ:

— Այո՛, այո՛, մեր կենաց վճռական պայքարն այս միջոցին է որ պիտի մղուի:

— Ուստի ամիփութէ եւ խորհրդակցինք թէ ի՞նչ ընել պէտք է այդ մարգերուն արժանի չափը դիպցնելու համար:

Ապա օտար լեզուի վերածելով իրենց խօսակցութիւնն, յարեց.

— Բայց նախ այս պղտիկը վար դրկենք, թերեւս վերջը զղջալու պարաւորինք:

— Ամենեւին, այդ պղտիկին վրայ անչափ մեծ վրատահովութիւն մը գոյացուցած եմ որ, ընդհակառակը մեր խորհրդածութեանց ընկեր առնելու ենք. որովհետեւ ապահով եմ որ մեզի օգտակար ըլլալու միջոցները շատ լաւ պիտի դիտնայ:

Եւ ապա յարեց՝ Գուլայի կողմը գառնալով, որ գոգցես կը մրափէր իր թիկնաթոռին մէջ կծկուած:

— Եկո՛ւ, տղաս, մեր քովն եկո՛ւ, ինչո՞ւ ատանկ հեռուն նստեր ես:

Շարունակելի

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
Սուրբան Համալ մասնակի թիւ 14, Կ. Պոլիս

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ - ՀԱՅԵՐԷՆ

Գին 22 Ղրշ.

Սոյն Ֆրանսահայ բառարանը յօրինուած հետեւողութեամբ Լիզոէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուն գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որպէս եւ ամենէն գործածական ոճերն: Տէմիրճիպաշեան էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուն պակասած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառագիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս երրեակ առաւելութեամբ, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից:

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս. որ կը պարունակէ իւր 1000 էրես, կազմեալ կը ծախուի անօրինակ գնով:

ՀՈՆԿ - ԳՈՆԿ - ՍԷՅԼԱՆ - Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ճեղաչ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը: Դաւառաց ապսպրանքները փութով եւ խնամով կը գործադրուին: Ձինական, Հնդիկ, Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրելագոյն թէյք, ուղղակի բերուած հոս: Թէյի նոր հունձքն սկսած է գալ: Զգուշացէք սոյն վաճառանիշին կեղծերէն:

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը:

ԷՔԻԹԱՊԼ
(ՄԱՅՈՒՆԱՆԱԳՐԱՅ)
ԱՇԽԱՏԱՆԻՍ ԷՆ ՀԶՕԲ
Կենաց Ապսպրանքական ընկերութիւն
Երաշխատութեան դրամագրութիւն է
1 ՄԵԼԻՍ 227 ՄԵԼԻՍ ՖՐԱՆՔ
Ներկայացուցիչ Կ. Պոլիս
ԳՈՐԵՆԿԱՆ ԱՌՏՈՒՆՈՒՄՈՐ

ՆՈՐ ԱՅԲԲԷՆԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ. —

Իզմիրի Մամուրեան սպարանէն հրատարակուած սոյն Բերականք մէքոսով պատրաստուած գործ մը է, եւ լաւագոյնը նմանօրինակ հրատարակութեանց մէջ:

Գին 20 փարա:

ԾԵԾՈՒԱԾ ԶՈՒՏ ԽԱՀՈՒԷ

ԹԻԹԵՂԵԱՅ ՏՈՒՓԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ի նպաստ Ս. Յակոբայ Ա. զգային Անկեղանցի

Գին մէկ օխայի 12 դանեկան

1. Քիւօն օխայի վերածելով այսուհետեւ ամէն տուփ 50 կամ 100 տիրէմ գուտ խառնէ պիտի պարունակէ:

2. խառնէին գինը, որոյ քիւօն ասկէ առաջ 14 Ղրշ.ի էր, այժմ մինչեւ ցնոր անօրէնութիւն, օխան պիտի ծախուի 12 Ղրուշի, որով 50 տիրէմնոց տուփը պիտի ծախուի 1 1/2 Ղրուշի, 100 տիրէմնոց տուփը պիտի ծախուի 3 Ղրուշի:

3. Երկու տեսակ գոյնով խառնէ պատրաստուցեալ բոս հաճոյս սպառողաց, մին բաց գոյն, միւսը՝ թուխ գոյն:

Անկեղանցին խառնէն կը գտնուի ամէն ծխաւաճառներու եւ մանրավաճառներու քով, բաւական է որ այդ անունով փնտռուի վաճառողներէն:

Խանութպանք պէտք է դիմեն վաճառման կեդրոնատեղին, որ է Ղալաթիա Ձինճիլի խանի կից, Եէնի-Ճաւի ճատտէսի, թիւ 70:

Արտոնահատ Ա. ՍԱՐԱԲԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԵԱՆ
(Նախկին ին ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ Տպարան)
Կ. Պոլիս, Սուրբան Համալ 14.